

Vlaamse
Regering

Rapport Grote Projecten en Programma's

Editie 2021

Matthias Diependaele – 7 december 2021

Introductie

- ▶ Decreet van 22 maart 2019 houdende een kader voor grote projecten en programma's
- ▶ Mededeling Vlaamse Regering van 28 mei 2021

Toepassingsgebied

- ▶ Niet-routinematige en in de tijd beperkte activiteiten
- ▶ Volledige of gedeeltelijke verantwoordelijkheid bij **Vlaamse Gemeenschap** of de **Vlaamse rechtspersonen**
- ▶ Substantiële financiële consequenties en grote uitvoeringsrisico's inhouden.
- ▶ Een groot project heeft een investeringswaarde van ten minste **100 miljoen euro** (werken)/**20 miljoen euro** (diensten)
- ▶ Een groot programma heeft een investeringswaarde van ten minste **200 miljoen euro**, exclusief btw.

- ▶ 18 projectfiches/36 deelprojecten
 - 5 projecten in voorbereidingsfase
 - 2 projecten in bouwfase
 - 16 projecten in gunningsfase
 - 13 projecten in operationele fase

- ▶ Coördinatie en stroomlijning door het Departement Financiën en Begroting (Cfr. artikel 7)

- ▶ Gegevens aangeleverd door de bij de projecten betrokken entiteiten.

Lijst van projecten	
1.	Kilometerheffing voor vrachtwagens
2.	A11
3.	Kempense Noord-Zuidverbinding
4.	Noordelijke wegontsluiting van de luchthaven van Zaventem
5.	Limburgse Noord-Zuidverbinding
6.	Verhoging van de bruggen over het Albertkanaal
7.	R4-Zuid Gent
8.	R4 West en Oost
9.	Werken aan de Ring – Complex R0 x A201
10.	Brabo I
11.	Brabo II
12.	Livan 1
13.	Spartacus 1
14.	Stelplaatsen
15.	Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA)
16.	Nieuwe Sluis Zeebrugge
17.	Scholen van Morgen
18.	Projectspecifieke DBFM voor schoolinfrastructuur

Structuur van het rapport

- ▶ Inhoudsopgave
- ▶ Inleiding
- ▶ Indicatieve lijst toekomstige grote projecten en programma's
- ▶ Projectfiches
- ▶ Definities
- ▶ Annex: Overzichtstabel

Indicatieve lijst toekomstige grote projecten en programma's

► Grote projecten of grote programma's in onderzoeksfase (Cfr. het decreet Complexe Projecten) of met principiële beslissing Vlaamse Regering over de opstart maar die nog niet aanbestedingsrijp zijn

- voorwerp van het project of het programma met een kernachtige indicatie van de investeringswaarde en de beoogde timing
- 26 projecten opgenomen
- Houdt geen concrete verbintenissen in. Onzekerheidsfactoren m.b.t. timing en kostprijs eigen aan grote projecten in een vroeg stadium.

Projectfiches

- ▶ Overzichtstabel (p.16-17):
 - Fases waarin (deel)projecten zich in bevinden en indicatie verloop projecten zoals ingeschat door de projectleiders
 - Puntenschaal met 5 categorieën, gekoppeld aan kleurencode
 - Stand van zaken 'augustus 2021' in functie van uniformiteit en vergelijkbaarheid
 - Situatieschets en stand van zaken meer uitgebreid in individuele projectfiches

Project/programma	Deelproject	Fase	Verloop
Extra Containercapaciteit Antwerpen (ECA)	Containercluster Linkerscheldeoever (ICCL)	Vorbereidingsfase	
	Westelijke Ontsluiting Waaslandhaven (WOW)	Vorbereidingsfase	
Nieuwe Sluis Zeebrugge		Vorbereidingsfase	
Scholen van Morgen		Operationele fase	

63 individuele fiches

17 Scholen van Morgen

ALGEMENE INFORMATIE

Beleidsdomein	Onderwijs en Vorming
Minister	Ben Weyt
Betrokken entiteit	AGION
Andere betrokken entiteiten	Vlaamse Gemeenschap, Vlaamse Bouwmeester
Classificatie	Geherkwalificeerd PPS-project vennootschap
ESR impact	Activa en passiva opgenomen in de rekeningen van de opdrachtgever of andere overheidseenheid Ondanks meerdere positieve INR-adviezen is gebleken dat het DBFM-programma sinds 2014 niet langer als ESR-neutraal werd beschouwd. Naar de mening van Eurostat droeg de Vlaamse overheid het merendeel van de financiële risico's van het project. Dit heeft ertoe geleid dat de uitgaven van de DBFM Scholen van Morgen dienden gecorroloideerd te worden.
Uitvoeringsvorm	DBFM
Leoptijd contract	30 jaar (tot 2052)
Private Partner	DBFM Scholen van Morgen NV
Huidige fase van het project	Operationale fase
Website	https://www.agion.be/dbfm-programma-scholen-van-morgen

Omschrijving van het project

Vlaanderen heeft de voorbije decennia te weinig geïnvesteerd in schoolinfrastructuur. Hierdoor zijn veel schoolgebouwen nooit aangepast aan gestegen leerlingenaantallen en nieuwe onderwijsbehoeften. De verouderde gebouwen kampen meestal ook met zware energiefacturen. Hoewel in de meerjarenbegroting de infrastructuurkredieten voor schoolgebouwen substantieel werden opgetrokken, is het duidelijk dat het klassieke budget voor schoolinfrastructuur niet volstaat om aan de nood te voldoen.

De private partner F5cholen nv (50% AG Real Estate en 50% BNP Paribas Fortis) vormt samen met de overheid de **DBFM-vennootschap**. Langs overheidszijde participeert een dochtervennootschap van AGION en de Participatie Maatschappij Vlaanderen themia PMV, die eind 2016 werd vervangen door de Vlaamse Gemeenschap in de DBFM-vennootschap.

De DBFM-vennootschap staat in voor de **bouw van 182 projecten**, goed voor 710.000 m² bijkomende schooloppervlakte.

Wagetroefde doelstellingen

Met de **inhaalbeweging voor schoolinfrastructuur** wordt een noot eerder gezane investeringsoperatie voor schoolgebouwen beoogd waarmee de Vlaamse overheid wil remediëren aan de grote investeringsnood zonder daarbij elementen als **rationeel energiegebruik en architecturale kwaliteit** te verwaarlozen.

De inhaalbeweging dient te zorgen voor een snellere realisatie van de projecten en moderne, aangepaste en flexibele schoolinfrastructuur die voor een langdurige periode ter beschikking wordt gesteld door de DBFM-vennootschap conform een afgesproken prestatieniveau. Ook de betrokkenheid van de Vlaamse Bouwmeester betekent een meerwaarde voor de architecturale kwaliteit van de schoolgebouwen.

Gezien de betrokkenheid van de Afgevaardigd Bouwheer, leidt het programma tot een belangrijke ontzorging van de betrokken schoolbesturen.

Stand van zaken/status

Verloop (timing)	G
-------------------------	----------

Momenteel zijn 170 projecten in beschikbaarheidsfase en 12 projecten in bouwfase.

De performance van de projecten in beschikbaarheidsfase is in globa zeer goed te noemen.

De projecten in bouwfase verlopen in globa volgens plan. Hier en daar is er nog enige vertraging geweest in de aanbesteding van aannemers (< 3 maanden), maar intussen is de **voorbereidingsfase voor alle deelprojecten afgerond** en bevindt elk project zich in bouw- of beschikbaarheidsfase. Op 30 augustus 2021 werd de eerste steen gelegd van de 182e en laatste te bouwen school binnen Scholen van Morgen.

Naar verwachting zullen begin 2023 alle scholen opgeleverd zijn.

Risicobeheer

Vandaag zijn 12 projecten nog in de bouwfase, zodat voor deze projecten nog een constructierisico geldt. De overige 170 projecten bevinden zich in beschikbaarheidsfase, hetgeen een risico van instandhouding en onderhoud impliceert. Deze risico's zijn toegewezen aan de projectvennootschap die deze in grote mate heeft overgedragen aan haar onderaannemers.

De opvolging van de bouw en het onderhoud van de schoolgebouwen is door de projectvennootschap uitbesteed aan een **Afgevaardigd Bouwheer**, die een extensief risicobeheersysteem heeft uitgewerkt. De beheersing van het bouwrisico kan als zeer goed beschouwd worden, gezien de behoorlijke performance die kan worden vastgesteld inzake de tijdigheid van oplevering van de meeste gebouwen en de functionele en bouwtechnische kwaliteit van deze gebouwen. Wat betreft de beheersing van het onderhoudsrisico zijn de eerste tekens zeer positief.

AGION zorgde voor aanwezigheid en actieve ondersteuning bij vermelde informatie- en communicatie-acties, alsook uiteraard bij de individuele contacten van de Afgevaardigd Bouwheer met de inrichtende machten.

De Afgevaardigd Bouwheer onderhoudt uiteraard ook contacten met alle betrokken actoren zoals de representatieve koepelorganisaties en het GOI, de Vlaamse Bouwmeester en AGION.

Naast de intensieve en zeer frequente contacten tussen AGION, de toezichhouder en de Afgevaardigd Bouwheer, is er ook een structureel tweewekelijks overlegmoment voorzien tussen de Vlaamse Bouwmeester, AGION en de Afgevaardigd Bouwheer.

AGION houdt de ontwikkelingen van de dossiers nauwgezet bij aan de hand van de contacten met de inrichtende machten en de informatie-uitwisseling tussen het agentschap en de Afgevaardigd Bouwheer.

De Vlaamse Gemeenschap oefent ook een zekere controle uit via haar **participatie in de DBFM-vennootschap** (25% + 1 aandeel blokkeringsminderheid). De Vlaamse Gemeenschap is, rechtstreeks en via overheidsinstellingen, vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur en het Bureau van de DBFM-vennootschap.

Het programma heeft gezorgd voor de opportuniteit om 182 hedendaagse, kwaliteitsvolle schoolgebouwen te realiseren, waarbij het onderhoud van deze gebouwen bovendien voor 30 jaar is vastgelegd. Gezien de betrokkenheid van de Afgevaardigd Bouwheer, leidt het programma tot een belangrijke ontzorging van de betrokken schoolbesturen.

Op een breder plan verschaft dit programma ook gelegenheid om lessen te leren met het oog op navolgende scholenbouwprogramma's.

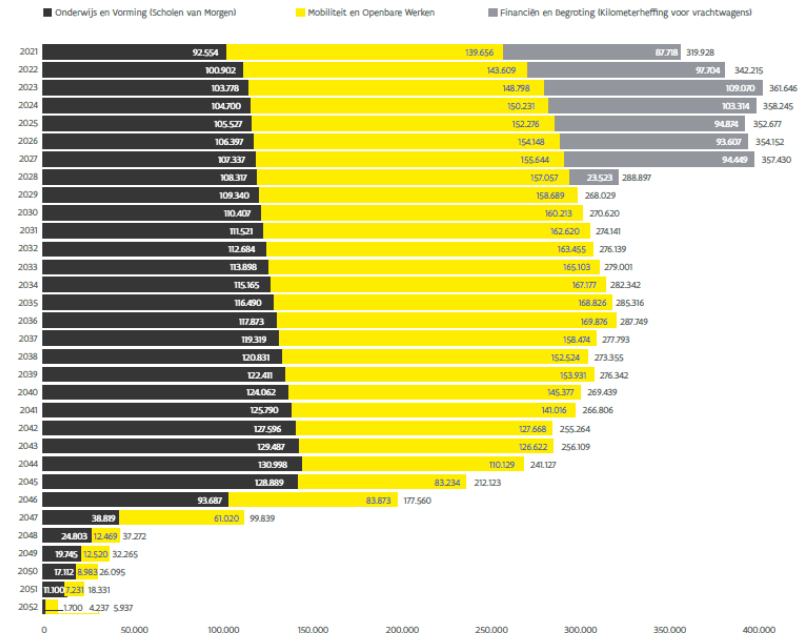

Beschikbaarheidsvergoedingen

- ▶ 16 geclosede projecten op basis van beschikbaarheidsvergoedingen
- ▶ Prognose van de toekomstige BBV tot einde contract (op kasbasis)
- ▶ Op te volgen in het kader van het art. 4, Decreet van 22 maart 2019

Prognose van de evolutie van de bruto-beschikbaarheidsvergoedingen per beleidsdomein (in K euro)

Prognose van de evolutie van de bruto-beschikbaarheidsvergoedingen per beleidsdomein (in K euro)

Zelfevaluatie

- ▶ Art. 8 decreet van 22 maart 2019
- ▶ Methodiek uitgewerkt door Departement Financiën en Begroting, opgebouwd rond 4 thema's:
zakelijke rechtvaardiging, projectorganisatie, samenwerking en draagvlak, risico's en kansen
- ▶ 1 pilootproject (Bruggen Albertkanaal) gerealiseerd, procedure momenteel lopende voor meerdere projecten/programma's
- ▶ Intentie: volgende editie eerste zelfevaluatie voor ieder project/programma in editie 2021

Slotbeschouwingen

- ▶ Evoluties
- ▶ Proces wordt continu geëvalueerd ten einde tot een vormelijk en inhoudelijk kwalitatieve en tijdige rapportering te komen.
 - Selectie van projecten
 - Opvraagproces
 - Methodiek zelfevaluatie
- ▶ Geen projecten uit relanceplan Vlaamse Veerkracht

